

ACTA MOLDAVIAE MERIDIONALIS VASLUI XXI, 1999

COLONELUL EUGEN LINDE

Chira JURCĂ

S-a născut la 1 ianuarie 1870 în orașul Râmnicul Sărat, fiul lui Anton și al Felicie¹. A urmat școala, probabil, în orașul natal. Cel puțin inițial, credem că părinții ar fi dorit ca fiul lor Eugen să se dedice unei activități civile, contabil sau profesor. Ne bazăm afirmația pe faptul că de-a lungul anilor Eugen Linde a practicat și aceste două profesii. La vârsta de 17 ani, tânărul Eugen Linde îmbrățișează cariera militară. La 1 septembrie 1887 devine elev al Școlii Militare de la Craiova, iar mai apoi, la 1 septembrie 1890, al Școlii de Ofițeri din București. A absolvit această școală în vara anului 1892 și de la 15 iulie același an îl găsim pe tânărul sublocotenent încadrat în Regimentul 12 "Cantemir". Aici, la 1 aprilie 1896 a fost înaintat la gradul de locotenent. În luna septembrie a aceluiași an a fost transferat la Regimentul 14 din Roman de unde, după numai doi ani, la 1 noiembrie 1898 va fi transferat la Botoșani la Regimentul 35 din aceeași localitate. Cea mai mare parte a timpului petrecut la acest regiment, din 1900 până în 1912 a activat în cadrul Batalioanelor 8 și 6 Vânători. Tot aici, în cadrul Batalionului 8 Vânători a fost înălțat la gradul de căpitan, în mai 1904. Tot în această perioadă cât a activat în Botoșani, la 20 februarie 1905 s-a căsătorit cu domnișoara Madelina² Periețeanu născută în 1889 și care la data căsătoriei locuia în orașul Panciu din fostul județ Putna. Au avut împreună trei fete: Elena, Esmeralda și Irina.

De la 1 aprilie 1913³, deci în preajma celui de al doilea război balcanic, Eugen Linde va fi transferat la Regimentul 25 Infanterie Racova, cu gradul de maior⁴. Va rămâne în acest regiment, cu care a făcut campania din Bulgaria, doi ani⁵, după care va fi transferat la Regimentul 69 Infanterie⁶ unde, la 15 august 1916, a fost înălțat la gradul de Locotenent Colonel⁷. În ziua următoare, 16 august, a fost mobilizat prin I.D. nr. 2784/1916 și Ordinul de Zi nr. 54/1916 și trecut la Partea Activă. După numai trei luni, la 19 octombrie 1916 a fost mutat la Regimentul 53 Infanterie având calitatea de comandant al acestuia. După o scurtă activitate la comanda acestui regiment, va fi readus la 1 februarie 1917, prin Ordinul de Bătăie al M.C. General la comanda Regimentului 25 Infanterie Racova, unde la 1 septembrie același an a fost înălțat la gradul de colonel. Cu acest regiment a făcut toată campania din Valea Oituzului pe care, cum vom vedea mai jos, a apărut-o, împiedicând dușmanul să pătrundă din Ardeal spre zona de sud a Moldovei. La 1 iulie 1918, în fruntea Regimentului 69, pe care de asemenea l-a condus în luptele de pe Valea Oituzului, a fost trecut pe picior de pace. La 28 octombrie 1918 a fost din nou mobilizat la partea activă.

Spre finalul activității sale militare îl găsim, începând cu 1 august 1919 în cadrul Brigăzii 52 Infanterie, apoi, în noiembrie 1924 a fost transferat la corpul I Armată. La acea dată era deja colonel în rezervă.

La data trecerii în rezervă, colonelul Eugen Linde avea domiciliul în Huși, pe str. Maior Popovii la nr. 11. Pe ultima pagină a Carnetului său ca ofițer de rezervă emis de Comandamentul Corpului I Armată, ofițerii Cercului de Recrutare al județului Fălciu au completat rubricile pentru anii 1927-1935. În toți acești ani a figurat în evidențele Corpului I Armată. Considerăm demn de a fi remarcat faptul că n anul 1932 și-a schimbat domiciliul. Până la sfârșitul vieții a locuit tot în Huși dar pe str. Cuza Vodă la nr. 56. În partea de jos a paginii se află o însemnare făcută de un membru al familiei sale, presupunem că însemnarea aparține soției sau uneia dintre fiice. Cu creion, este însemnată data de 22 ianuarie 1936, având semnul crucii în față. Deci, data morții sale⁹

Cea mai importantă perioadă din cariera de militar a lui Eugen Linde o reprezintă campania făcută în anii 1916 și 1917. Din fericire, Eugen Linde ne-a lăsat un memoriu asupra luptelor la care a luat parte și unitățile ce le-a comandat în războiul din 1916-1918⁹

A debutat la 28 august 1916 luând parte la luptele purtate de Armata de Nord aflată sub comanda generalului Constantin Prezan. Formată din diviziile 7 și 8, întărită la dreapta de Divizia a 14-a și la stânga cu Divizia a 2-a de cavalerie, această Armată avea misiunea de a trece Carpații Moldovei de-a lungul graniței și de a înainta în Ardeal de la est spre vest¹⁰. În strategia generală a războiului nostru de reîntregire, Armata de Nord era aripa de înaintare. Ea trebuia să înainteze pe o adâncime considerabilă în Transilvania după care urma să execute mișcarea de deplasare a frontului spre stânga, împreună cu armatele rusești care se găseau în Bucovina spre Armata I care se instalase solid în zona Hațeg și Sibiu. Prin înaintarea lor, se urmărea provocarea retragerii Armatei a VII-a austro-ungare, condusă de generalul Koevess, din Carpații Păduroși.

Aflat în fruntea Batalionului II din Reg. 69. I încadrat în Divizia a 14-a, a luat parte la luptele purtate în trecătoarea Gheorghieni. Primul contact cu inamicul a avut loc lângă localitatea Lapoșnia chiar la 28 august¹¹. Inamicul a fost respins până la Alsófancsal lăsând în mâinile românilor trei mitraliere.

La 6 septembrie generalul Prezan reia ofensiva Armatei de Nord. Batalionul condus de Lc. Colonelul Linde pentru că se găsea în avangardă a început lupta încă din 5 septembrie. În prima zi luptele s-au purtat pe dealul Prislop. A doua zi, 6 septembrie, executând o manevră de flanc, inamicul a fost obligat să părăsească pozițiile ocupate în defileul Gheorghieni. În acest fel, prin îndeplinirea misiunii încredințate Batalionul a deschis drumul Reg. 69 I. care avea misiunea de a înainta prin acest defileu. Tot la 6 septembrie, din proprie inițiativă Linde a ocupat cu Batalionul condus de el punctul numit Piatra Teișului care avea o poziție strategică importantă în zonă. Pentru că inamicul n-a putut ocupa punctul mai sus numit a fost nevoit să se retragă la Ibănești.

La 13 septembrie Batalionul primește cea de a treia sa misiune în această campanie. I s-a ordonat să apere spatele și flancul Brigăzii 28 I. care lupta la Szelsel. Într-adevăr, inamicul a încercat să atace aripa stângă a Brigăzii dar a fost oprit de Batalionul II care a contribuit astfel la reușita atacului întreprins de Brigada 28 I. Pentru toate aceste rezultate comandantul Brigăzii 28 I. generalul Claudiu în după amiază zilei de 14 septembrie, i-a trimis mulțumirile sale Lc. Colonelului Eugen Linde mulțumirile sale¹².

Batalionul și-a continuat misiunea. La 15 septembrie, împreună cu un alt

batalion din același Reg. 69 a executat o mișcare înconjurătoare pe direcția Vârfului Șanțului, Istricel și Ibănești căzând în spatele inamicului. În acest fel, cea mai mare parte a forțelor inamicului au fost dislocate din fața defileului Gheorghieni permițând unităților noastre să înainteze spre orașul Gheorghieni. Cele două batalioane ale Reg. 69 au capturat peste 100 de prizonieri și au luat în stăpânire pozițiile de la Ibănești.

La 19 septembrie, arată autorul memoriului, au fost ocupate satele Clejeria și Kașwa și au fost instalați acolo primari români.

Întărit cu un pluton din Batalionul IV al Reg. 13 I. Batalionul condus de Linde a luat parte la atacul asupra pozițiilor inamice din pădurea Böröktötö. Acest punct era important pentru că era cel mai întărit în fața Regimentului Săsesc care urma să fie cucerit. Unitatea comandată de Linde a atacat dispozitivul în cauză din flanc. A străbătut în atac trei rânduri de trașee inamice puternic organizate și l-a silit pe dușman să se retragă. Pentru a nu permite inamicului să revină, calea ferată și schimbătoarele de cale din apropierea gării Sântimbru a fost scoasă din funcțiune pe o distanță de circa 200 m. În aceste lupte, Colonelul Linde a fost rănit. "Luptând alături cu soldații - precizează Linde în memoriul său - în această luptă am fost rănit de un glonte"¹³. Ca urmare, prin Ordinul de Zi nr. 3 al Comandantului Armatei de Nord transmis Reg. 69 prin Ordinul 1052 al Diviziei a 8-a din 29 septembrie 1916 comunicat de Brigada 37 Infanterie, i s-a conferit lui Linde Eugen "Coroana României cu Spade în grad de Ofițer". Acest Ordin nr. 3 dat de generalul de Divizie Constantin Prezan s-a citit trupelor sub arme de fiecare comandat de batalion. Comandantul Diviziei a 8-a generalul Petrașcu arăta în Ordinul dat cu acest prilej: "Cu această ocazie țin să mulțumesc ofițerilor și trupei pentru bravura ce au arătat în luptă, modul lăudabil cum s-au executat toate ordinele ce am dat în luptele de la 15 la 22 septembrie inclusiv"

În mai sus amintitul Ordin de Zi nr. 3 generalul C. Prezan arată: Armata de Nord și în special Divizia a 8-a întărită cu Brigada a XV-a Mixtă în ofensivă ordonată la 14 septembrie a.c. au avut de susținut lupte grele contra unui adversar care își apăra cu ultima îndârjire cele din urmă poziții ce acopereau Szasz-Bogenul.

Trupele armatei au luptat cu o bravură demnă de admirația tuturor și au dreptul la recunoștința mea.

Cu toate acestea nu s-au putut culege roadele acestei izbânzi din cauză că Armata a II-a cu care eram în legătură a fost respinsă și am fost nevoiți a ordona, în ziua de 23 septembrie 1916 retragerea pentru ca Armata de Nord să nu rămână prea izolată¹⁴

Așadar, de la 27 septembrie a urmat retragerea voită care a durat până la întoarcerea în țară¹⁵

Pentru a înțelege activitatea colonelului Eugen Linde și a unităților conduse de el, considerăm utilă prezentarea, pe scurt, a situației frontului la sfârșitul lunii octombrie 1916.

Războiul nostru a debutat cu ofensiva peste Carpați. Inamicul a răspuns cu ofensiva reușită din Dobrogea, ceea ce ne-a creat mari greutate în continuarea campaniei peste munți. Mai mult, inamicul a preluat ofensiva pe frontul de Nord, iar armata română a fost respinsă în munți. Aceasta era, în mod cert, în concepția comandamentelor germane, doar prima fază care, în mod obligatoriu trebuia să fie urmată de ocuparea țării. De aceea, Comandamentul Român va face mari eforturi pentru a împiedica această intenție. Se spera că sosirea iernii va îngreuna ofensiva germanilor și a aliaților lor în munții înzăpeziți. Această întrerupere a ofensivei, se

spera că va da răgazul necesar organizării noastre pentru primăvara anului următor.

Din inițiativa Regelui, la 10 octombrie a fost convocat, la Palatul Regal, un Consiliu de Miniștri la care au participat și șefii partidelor din opoziție cu scopul de a forma un guvern național, încercarea nu a dat rezultat, unii dintre cei consultați declarând că nu-și pot asuma răspunderea pentru o situație pe care nu ei au creat-o¹⁶

Toată atenția s-a îndreptat spre apărarea frontierei muntoase în lungime de circa 800 km. Armata I era foarte slăbită în urma înfrângerilor suferite în luptele din Valea Jiului; Armata a II-a era aproape dezorganizată. Ca atare, sectorul Oituz-Buzău, cuprins între Armata I și a II-a devine cel mai vulnerabil din tot dispozitivul de apărare românesc. Prin acest sector inamicul putea pătrunde în Moldova și de acolo, în spatele celor două armate române. În acele împrejurări, două chestiuni au devenit de importanță majoră: astuparea golului creat în sectorul amintit și crearea unei rezerve strategice, devenită absolut indispensabilă. Sarcina formării ei a revenit armatei a IV-a, cea mai puțin afectată de luptele purtate anterior de trupele române în ansamblu și cu un moral mai ridicat împreună cu Divizia a 15-a și Brigada a 7-a mixtă condusă de colonelul Sturza ambele aduse din Dobrogea. Diviziile a 12-a Dobrogea și a 16-a de la Dunăre au fost destinate consolidării Armatei a II-a.

Tot atunci Marele Cartier General al Armatei române a dispus evacuarea părților sedentare din Oltenia, inclusiv evacuarea militară a Bucureștilor spre Moldova.

La 16 octombrie sosește în țară generalul Berthelot aducând cu el o rază de speranță. În gara Pierș a fost întâmpinat de Ion I. C. Brătianu cu cuvintele: "Fiți binevenit, domnule general. Salut în domnia voastră dacă acceptați, pe șeful Marelui Stat Major al armatei române"¹⁷. A păstrat doar rolul de consilier al Regelui Ferdinand, comandantul Armatei române așa cum fusese stabilit anterior.

După câteva zile, Berthelot a prezentat regelui un plan de acțiune, în care prevedea în primul rând, aruncarea dușmanului în afara teritoriului național și organizarea unei defensive puternice cu scopul apărării trecătorilor din Carpați.

Aceasta este, succint cadrul general al situației militare în care colonelul Eugen Linde și-a continuat activitatea sa.

Abia intrat în țară în urma retragerii ordonate în Transilvania, la 8 octombrie, în fruntea Batalionului II/R. 69 I a fost trimis să schimbe Bat I/R 13 I pe vârful Ungureanu unde a respins un atac de noapte care a continuat și doua zi.

Două zile după încheierea misiunii anterioare, la 10 octombrie, Linde a fost numit Comandant al Detașamentului "Oituz" compus din Bat. III/R. 69, Bat. I/R. 53 I. și o baterie din Reg. 4 Obuziere. Luptele au început din prima zi și au durat până la 13 octombrie timp în care a luat în stăpânire localitatea Hârja și toată valea Oituzului câștigând linia Dealului Lupchian – vârful Popei până înspre Cernica. În aceste lupte Detașamentul a făcut peste 60 de prizonieri, iar pe câmpul de luptă au fost adunate 14 efecte militare, arme și muniții.

La 12 octombrie Colonelului Linde i s-a încredințat comanda Reg. 53 I cu care a continuat luptele pentru apărarea văii Oituzului. Nu numai că nu a cedat nici o palmă din terenul anterior cucerit din mâinile dușmanului, ci, prin dese atacuri pe care le-a dat a împins linia de apărare ocupând o parte din localitatea Poiana Sărată.

Sector strategic de importanță majoră, el s-a aflat în atenția comandanților care au vrut să cunoască realitatea în mod nemijlocit. Generalul Prezan comandantul Armatei de Nord, însoțit de generalul Eremia Grigorescu a făcut o inspecție în ziua de 21 octombrie. Cu acest prilej el și-a arătat satisfacția pentru modul și avântul admirabil în care au luptat atât ofițerii cât și trupa acestui Regiment, fapt evidențiat și prin Ordinul de Zi nr. 601¹⁸

A continuat să apere valea Oituzului împreună cu Regimentul 53 I. până la

12 decembrie 1916, respingând dese și puternice atacuri ale inamicului. Unul dintre acestea s-a petrecut în noaptea de 31 octombrie. Profitând de o ceață deasă, inamicul a atacat întregul front al văii Oituzului. Deși atacul a fost deosebit de îndârjit pentru că, în planurile sale de invadare a Moldovei cu toate consecințele ce decurgeau valea Oituzului era deosebit de importantă, el a fost respins și odată cu aceasta catastrofa plănuitei invadări a fost evitată.

Pentru modul în care a luptat, atât ofițerii cât și trupa, generalul Eremia Grigorescu, comandantul Diviziei a 15-a a adus mulțumirile sale prin Ordinul de zi nr. 637.

Pentru cucerirea văii Oituzului și menținerea pozițiilor câștigate, lui Eugen Linde i s-a oferit "Steaua României cu Spade în Grad de Ofițer"¹⁹.

Prin Ordinul de Zi 631 al Diviziei a 8-a, Regimentul 25 I. 7 Racova a fost decorat cu ordinul "Mihai Viteazu"²⁰ pentru faptele vitejești săvârșite de ostași și ca veșnică amintire a eroilor căzuți pe câmpul de luptă. La 16 ianuarie, printr-o solemnitate simplă, cruciulița albastră a Ordinului a fost atârnată de vulturul drapelului de înșăși Regele Ferdinand. Farmecul festivității a fost sporit și de faptul că alături de rege s-a aflat cu acest prilej și Regina Maria care "cu inima duioasă s-a gândit la voi și v-a probat că și regina Țării prețuiește faptele voastre de arme"

Festivitatea a avut loc la poalele dealului Perchiului unde se întâlnesc trei râuri care, șerpuiind printre stâncile Carpaților, par să aducă în unda lor jalea și lacrimile fraților din Ardeal care așteaptă mântuirea tocmai de la ei, dar și amintirea atâtor eroi care au căzut în lupte pentru apărarea pământului românesc.

De fapt, Regina Maria nu i-a uitat niciodată. Peste ani, surorile Elena și Paula Robescu au invitat-o să petreacă sărbătoarea Învierii Domnului împreună. În termeni politicoși regina a refuzat invitația comunicându-le că în acel an, de Paști, va merge pe valea Troțușului pentru a se reculege la mormintele ostașilor căzuți în luptele pentru apărare"²¹ Fără îndoială că și-a amintit atunci și de festivitatea petrecută la poalele dealului Perchiului.

Acest eroic regiment i-a preluat Lc. Colonelului Eugen Linde comanda la 1 februarie 1917²²

După o scurtă perioadă de acomodare, timp în care s-au făcut pregătirile necesare desfășurării viitoarei misiuni, la 3 martie, i s-a încredințat Sectorul Plaiul Ursului. Aici, este din nou confruntat cu atacurile violente ale inamicului. Așa s-a întâmplat în noaptea de 15/16 martie, când, pe la ora 22 inamicul a atacat cu mare înverșunare pozițiile din acest subsector dar a fost respins.

La 21 aprilie Reg. 25 I. comandat de Lc. Colonelul Linde a ocupat un front întins de la confluența celor două Pietricele mergând dincolo de Dealul Fețișoara circa 400 de metri. Deși foarte întins raportat la efectivul de care dispunea Regimentul au fost oprite toate încercările inamicului de a pătrunde spre Moldova așa cum era stabilit în planurile sale strategice, chiar dacă erau de mare intensitate și aproape permanente, inclusiv pe timp de noapte.

Un asemenea atac s-a dat în noaptea de 2/3 mai 1917. După o pregătire de artilerie inamicul a atacat și de această dată cu toată înverșunarea de care era capabil, pe toată întinderea frontului aflat pe Dealul Fețișoara. Atacul inamic a fost nu numai intens ci și de durată, la 10 mai artileria inamică continua să atace violent frontul apărat de Reg. 25 I. Unul din proiectile s-a spart la circa 10 m. de comandantul Linde.

După o scurtă pauză, probabil impusă de probleme legate de propria sa organizare, la 19 mai atacul inamic a fost reluat cu intenția de a rupe frontul din direcția pâraulul Puturosul Sec și Haloșul Mic. Deosebit de intense, luptele au

durat până la ora 2 noaptea și s-au încheiat și de această dată prin respingerea atacatorilor. Urmarea? Alte și alte noi atacuri dar care toate au avut aceeași soartă.

La începutul lunii iulie trupele române intenționau să treacă la ofensivă așa cum s-a și întâmplat. Atacul nostru a debutat printr-un violent bombardament executat de artileria Regimentului în zilele 9 și 10 iulie. La 11 iulie bombardamentul artileriei a fost reluat cu o și mai mare violență. Plutoanele din Regiment au început să execute incursiuni în dispozitivul apărării de inamic situat pe Dealul Fețișoara. Înaintarea se făcea într-o zonă apărată cu rețele de sârmă ghimpate care îngreunau mult misiunea subunităților din Regimentul 25 I. Cu importante sacrificii însă, ei au deschis drumul mării ofensive în zonă ce avea să urmeze. La 12 iulie o nouă ofensivă și o nouă reușită completează breșele anterior făcute în dispozitivul de apărare al inamicului, rețelele de sârmă ghimpată fiind tăiate pe mari întinderi.

În sfârșit s-a trecut la ofensiva din 13, 14 și 15 iulie. Rând pe rând sunt ocupate puncte de apărare inamice. Cotele 536, 542, 573, 575 au fost cucerite și inamicul alungat. Aceiași soartă au avut-o pe Vârful Fețișoara, la Tihărele, pe dealul Slatinei și pe muntele Chinușu. La 16 iulie subunități ale Regimentului 25 I aflate în vârful avangărzii înaintau spre Vârful Seciu cota 1234 unde au fost întâmpinați de inamic cu o ploaie de gloanțe și proiectile de artilerie. Comandantul Linde ordonă, în aceeași zi, Batalioanelor I și III ale Regimentului să atace cota 1171 de pe Dealul Seciului. Dar, inamicul și-a organizat foarte bine apărarea în acest punct pe care-l apără cu toată îndârjirea. În același timp, Batalionul II a primit ordin să atace dispozitivul inamic de apărare situat pe Muntele Războiului.

În noaptea următoare inamicul trece la contraatac sperând să respingă trupele noastre și să recucerească pozițiile pierdute anterior. Patru atacuri au fost date contra pozițiilor noastre de la cota 1234 dar toate au fost respinse.

Lc. Colonelul Linde și-a dat seama că este absolut necesar să continue înaintarea. Din proprie inițiativă el a cerut concursul Divizionului de Artilerie din Divizia a 6-a comandat de Maiorul Dimitriu care opera la stânga frontului Regimentului 25 I. În aceeași zi, 17 iulie, începe pregătirea de artilerie care este deosebit de intensă prin aportul Divizionului mai sus amintit. În bubuitul tunurilor, în sunetul gornștilor și al nesfârșitelor urale, regimentul a pornit la atac. Cota 1171 de pe Dealul Seciului a fost cucerită și inamicul pus pe fugă²³. Au fost capturate trei mitraliere iar 5 ofițeri și peste 100 de militari inamici au fost luați prizonieri.

Urmarea acestei acțiuni reușite a fost retragerea de pe Muntele Războiului pentru că în noua situație această poziție nu mai putea fi apărată. Ca urmare, Batalionul 25 a putut ocupa noua poziție chiar în aceeași zi.

Zilele care au urmat au fost grele pentru inamic. Trupele Regimentului 25 I. victorioase în zilele anterioare l-au urmărit neconținut, reușind să cucerească noi și importante puncte strategice. Au fost cucerite cotele 975, 937, 895 și 605 toate aflate pe Dealul Seciului, deschizând posibilitatea înaintării ulterioare spre Valea Casinului. A fost atins astfel obiectivul ordonat Regimentului 25 I Racova de Divizia a 8-a.

Situația creată în zonă ca urmare a succeselor Regimentului 25 I nu putea fi acceptată atât de ușor de inamic. Pentru că nu accepta să renunțe la ideea de a invadea Moldova, el și-a reluat atacurile la 26 iulie. Deși a atacat cu forțe mult superioare așa cum s-a aflat ulterior de la prizonierii interogați, cu 12 companii cu un efectiv de 2000 de oameni, atacul lor a fost respins. A contribuit la acest succes dispunerea trupelor noastre ca și focurile de flanc executate de mitraliere. Un rol foarte însemnat în obținerea succesului a revenit celor două tunuri de 53 mm

așezate în tranșeele din linia I. Ele au contribuit în foarte mare măsură la sfărâmarea atacurilor inamice care au durat circa 10 ore. Un plutonier ungur, care mai târziu a căzut în luptă, a făcut însemnări arătând că cele două tunuri așezate chiar în linia I le-a produs pierderi îngrozitoare. Înainte de apusul soarelui inamicul a încetat atacul. Seara care se lăsa a adus liniște și mulțumire în sufletele ostașilor români.

Pentru felul în care lc. Colonelul Linde a condus trupele, pentru felul în care au luptat trupele și ofițeri, generalul Petrașcu Ioan, Comandantul Diviziei a 8-a, a transmis mulțumirile sale prin comandantul Brigăzii a XV Infanterie, Colonelul Liciu Gheorghe²⁴

Frontul în zona Regimentului 25 I. s-a stabilizat. Obiectivele ordonate lui au fost atinse. Numeroase încercări pe care inamicul le face cu scopul de a recâștiga terenul anterior pierdut au fost respinse.

La 22 noiembrie s-a încheiat armistițiul. Pe întregul front luptele au încetat. Trupele Regimentului 25 I. rămase pe poziții au fost confruntate cu o situație nouă: încercările inamicilor de a fraterniza cu ele. Încercările inamicilor de a se apropia de tranșeele românești cu ziare, tutun și țigări au fost respinse de ofițeri și trupă. Refuzul lor de a fraterniza cu vrăjmașul care le-a invadat pământul a fost apreciat de Comandantul Corpului 4 Armată, generalul Arthur Văitoianu care, prin Divizia a 8-a, a transmis mulțumirile sale pentru atitudinea demnă față de vrăjmaș atât a ofițerilor cât și a trupe de respingere a intențiilor lor de fraternizare²⁵

La 26 februarie 1918 regimentul 25 I. a fost înlocuit de pe frontieră. La acea dată s-a predat Regimentul 44 I. toate adăposturile și lucrările de apărare după care s-a retras inițial în satul Mănăstirea Cașin iar mai apoi în Valea Mare.

În acest fel se încheie campania pe care Eugen Linde, înălțat în gradul de colonel la 1 septembrie 1917 pe când se afla la comanda Regimentului 25 I. și-a încheiat campania conducând un detașament în valea Oituzului și consecutiv Regimentele 53 și 25 Infanterie.

La 13 iunie 1918 Colonelul Linde era încadrat în Regimentul 69 I. La 1 iulie a fost trecut pe picior de pace, iar la 28 octombrie a fost din nou mobilizat la Partea Activă. De la 1 august 1919 a fost cuprins în ordinea de bătaie a Brigăzii 52 I. A continuat să rămână în structura militară de mai înainte până la 13 noiembrie 1924 când a fost trecut în rezervă și mutat la Corpul I Armată.

În lunga sa carieră militară Eugen Linde a activat, lucru firesc, în mai multe regimente. Credem că cel mai mult sufletul său a rămas legat de Regimentul 25 I. Racova. La acest Regiment, la 1 aprilie 1913 a fost înălțat la gradul de Maior și tot la aceasta a devenit la 1 februarie 1917, în timp ce-i era comandat, colonel. Sunt acestea, poate, motive importante pentru a crea o legătură sufletească mai deosebită în sufletul lui. Deosebit de important suntem convinși, a fost relația care a stabilit-o acolo în Valea Oituzului între comandant și trupa pe care a instruit-o și a condus-o în lupte victorioase, indiscutabil cele mai importante din cariera sa.

Există în acest sens și un document. Generalul Constantin Prezan, cel care i-a fost comandant în cele mai importante perioade ale carierei sale militare, i-a trimis la 12 septembrie 1923 o scrisoare. Era răspunsul la telegrama de felicitare trimisă de Eugen Linde marelui său comandant cu prilejul preluării de către Prezan a funcției de "Cap al Regimentului 25 I. Racova" "Iubite domnule Colonel - îi scrie generalul Prezan din Schinetea la 12 septembrie 1923 - Întors în țară după o lipsă de mai bine 8 luni, am găsit telegrama D-tale plină de suflet ce-mi trimiți, prin Regimentul 25, cu ocazia numirii mele ca Cap al acestui Regiment și mă grăbesc a te ruga să primești caldele mele mulțumiri pentru frumoasele sentimente ce-mi

păstrezi. Sunt mândru de marea onoare ce mi s-a făcut și sunt sigur că toți aceia ce-au contribuit – printre care te numeri și dumneata în prima linie – la pregătirea acestui brav Regiment, simt o adevărată mândrie națională pentru nepieritoarele fapte de război săvârșite de el. Cu cele mai bune sentimente de camarad, Generalul Prezan”²⁶.

Ca ofițer de rezervă, Eugen Linde a desfășurat activitate în cadrul Uniunii Ofițerilor de Rezervă și retragere, el fiind inițiatorul organizării Secțiunii de la Huși. Tot el a lucrat și pentru apariția publicației Secțiunii Județene Fălciu “uniunea noastră” al cărei număr a apărut în 1925²⁷. La loc central, pe pagina de titlu, sub iscălitura lui Eugen Linde este scrisă următoarea cugetare: “În amintirea trecutului glorios se oglindesc virtuțile unui neam”

Activitatea desfășurată de colonelul Linde în cadrul și în fruntea Uniunii secțiunea județului Fălciu este pe cât de îndelungată în timp și de rodnică în fapte. Una din realizări este, fără nici o îndoială, de o importanță deosebită și anume monumentul eroilor ridicat în septembrie 1933 în orașul Huși în memoria eroilor din războiul nostru de întregire. În fața celor adunați cu acest prilej, fostul comandant a rostit un discurs. (296613) în care sunt elogiate faptele de arme săvârșite de eroii neamului, cu deosebire a celor în ținuturile Vaslui și Fălciu care au luptat în regimentul 25 și 65 I. Cu acest prilej, vorbind din partea Societății Ofițerilor de Rezervă și în Retrageră “Carol al II-lea” Linde amintește celor prezenți faptele de vitejie săvârșite de acești eroi. În mod deosebit, el se adresează celor prezenți, mai ales tinerilor, cărora le spune: “Războiul lung și crâncen care n-a cruțat pe nimeni de la general și până la cel din urmă soldat de la copii și până la cel din urmă bătrân, cu toții am plătit tributul nostru scump al iubirii de Patrie și Neam. Dar numai prin jertfă și prin sacrificiile de tot felul popoarele renasc scuturându-și lanțurile sclaviei, țările își întregesc hotarele și-și croiesc în lume o soartă mai bună, mai fericită”. Îndemnându-i să privească fecioara din bronz ca pe un simbol ce întruchipează România Mare, gândul lor trebuie să se îndrepte cu recunoștință spre bravii eroi care și-au dat viața pentru patria lor reîntregită, înscriind cuvintele veșnică amintire “PE AICI NU SE TRECE”

În încheierea discursului său spune: “Depunând omagii și veșnică recunoștință eroilor vasluieni și fălceni, ai întregului neam, aducem cele mai vii mulțumiri tuturor celor care prin înfăptuirea acestei opere, a acestui înălțător simbol, prin noblețea lor de suflet, prin munca și stăruința lor au cristalizat astăzi memoria marilor noștri eroi! Trăiască în veci în inimile noastre recunoscătoare, sălăsluiaască de-a lungul veacurilor ca pilde ale celor mai mari virtuți de vitejie!”²⁸

Mai presus de orice, Eugen Linde a fost cetățean. Forma concretă prin care a realizat această calitate a fost cea de militar. Comandant destoinic, așa cum îl recomandă faptele, militar apreciat de superiorii săi pentru faptele sale de arme și cu ordine și medalii, el a fost, întâi de toate un om al vremurilor sale. Și-a iubit patria și neamul din care s-a tras și pe care, le-a scris întotdeauna cu majuscule. Ca orice ofițer din acele vremuri și-a iubit regii care au fost pentru el, deopotrivă comandanți ai oștirii dar și simbolurile pentru Țară. A fost un om de seamă al vremurilor când s-a făurit România Mare.

NOTE

¹ Datele biografice sunt preluate Carnetul nr. 12 al Ofițerului de Rezervă, al Colonelului Linde Eugen, nr. inv. 296.614 ca și în fișa de Control nominal mode G. nr. inv.

296.616. Ambele, sub formă de copii, conforme cu originalul.

² Conf. Fișa de Control nominal model G.

³ Idem. Se face precizarea: "Prin înalt Decret nr. 2960/1913".

⁴ În aceeași fișă nominală G, la rubrica "Campanii", se modifică: "1913 iunie 23. Mobilizat la P.A. a reg. Rahova (sic) nr. 25 ca Comandant I.D. nr. 4609/1913 O zi nr. 1.

⁵ Idem. La 31 august 1913 a fost demobilizat prin I.D. nr. 5141/1913.

⁶ Idem. La 15 august 1916 mobilizat la P.A. Reg. 69 Inf. Comandantul Batalionului al II-lea și Ajut. Comandantului Reg. 69 Inf. Nr. 54/1916.

⁷ Idem. I.D. nr. 2078/1916 O. De zi nr. 5/1916.

⁸ Carnetul nr. 12 al Ofițerului de Rezervă. Pe ultima pagină cu vize anuale există rubrica "Ultimul Domiciliu"

⁹ Memoriul la care facem referință se află în fondurile documentare ale MNIR la nr. de inv. 296.619.

¹⁰ Constantin Kirițescu "Istoria războiului pentru întregirea României. 1916-1919" Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1989, vol. I, p. 252.

¹¹ Datele privind campaniile din nordul Transilvaniei și valea Oituzului sunt preluate din "Memoriul asupra luptelor la care am luat parte și unitățile ce am comandat în războiul din 1916-1918" al Colonelului Eugen Linde. Se află în fondurile de documentare ale MNIR nr. inv. 296619.

¹² Memoriu, anexa care se referă la evenimentul din 14 septembrie 1916.

¹³ În fișa de Control model G la rubrica "Rane (sic) și fapte meritorii" se precizează: 20 septembrie 1916. Rănit în lupta de la Böröchtötö.

¹⁴ Memoriu. Anexa 2.

¹⁵ Aparent există o contradicție între informația dată de generalul C. Prezan în Ordinul de Zi nr. 3 și cea furnizată de Eugen Linde în memoriul mai sus citat. În fapt nu este nici o contradicție. Ordinul de retragere a fost dat, într-adevăr la 23 septembrie de către Comandantul Armatei de Nord. Batalionul condus de Linde, pentru că s-a aflat în acea perioadă a campaniei în avangarda unităților românești care acționau în zonă, în mod normal, s-au și retras la câteva zile mai târziu și anume la 27 septembrie.

¹⁶ C. Kirițescu, op. cit., p. 391.

¹⁷ Idem, p. 392.

¹⁸ Se află anexat în copie la memoriu.

¹⁹ În fișa de Control nominal model G, la rubrica "Decorații și Medalii sunt notate următoarele: Medalie jubiliară "Carol I" I.D. nr. 5384 din 28/12/1905. Coroana României în grad de Cavaler I.D. nr. 3764 din 26/02/1911; Medalia "Avântul Țării" I.D. 6247/1913; Medalia pentru 25 de ani de serviciu I.D. nr. 3055/1916; Semnul Onorific de aur I.D. nr. 1136; Coroana României cu Spade în grad de Ofițer. I.D. nr. 3055/1916; Steaua României cu Spade în grad de Ofițer. I.D. 15/1917; Coroana României cu Spade în grad de Comador. I.D. 1456/1917.

²⁰ Ordinul de Zi al Diviziei a 8-a din 17/01/1917 este anexat la memoriu.

²¹ Scrisoare anexată de regina Maria surorilor Robescu, MNIR inv. ???

²² Fișa de Control nominal G. Vezi și Carnetul Ofițerului de Rezervă.

²³ Vezi copia după Ordinul de Zi nr. 216 al regimentului 25 I. 7 Racova anexat la memoriu.

²⁴ Memoriu, pp. 5-6.

²⁵ Idem, p. 6. Vezi și Ordinul Diviziei nr. 5244 transmis prin Ordinul de Zi nr. 415 anexat la Memoriu prin care generalul Artur Văitoianu, comandantul Copului 4

Armată care a transmis mulțumirile sale Reg. 25 I. pentru atitudinea demnă a ofițerilor și trupei.

²⁶ Scrisoarea generalului Prezan adresată colonelului E. Linde. MNIR inv. 296599.

²⁷ MNIR inv. 296615.

²⁸ Discursul colonelului Eugen Linde. MNIR inv. 296.613.